

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
НАЗИВ ФАКУЛТЕТА

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
родитеља и име Горгиев Стојановић, Бранко, Анастасија
Датум и место рођења 6. март 1995. године, Ниш

Основне студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Филозофски факултет
Студијски програм Француски језик и књижевност
Звање Дипломирани филолог
Година уписа 2014.
Година завршетка 2018.
Просечна оцена 9,20

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет Универзитет у Новом Саду
Факултет Филозофски факултет
Студијски програм Романистика
Звање Мастер филолог
Година уписа 2018.
Година завршетка 2019.
Просечна оцена 9,71
Научна област Француски језик
Наслов завршног рада „Двојни аспект љубави у делима Маргерите Наварске”

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
Факултет Филозофски факултет
Студијски програм Филологија
Година уписа 2019.
Остварен број ЕСПБ бодова 140
Просечна оцена 10,00

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације „Религијски дискурс Жан-Клода Ларшеа и његово преношење на српски језик: лексичко-семантички и морфосинтаксички ниво”
Име и презиме ментора, звање Селена Станковић, редовни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације 8/18-01-008/22-019, 16. децембар 2022. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна 387
Број поглавља 5
Број слика (шема, графика) /

Број табела	23	
Број прилога	/	
ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације		
Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
	Горгиев Стојановић, Анастасија, <i>О преношењу неких религијских термина са француског на српски језик у делу „Личност и природа“ Жан-Клода Ларшеа: лексичко-семантичка анализа</i>, Црквене студије, Година XX, Број 20 (2023), Уредник: др Драгиша Бојовић, Центар за црквене студије – Универзитет у Нишу, Центар за византијско-словенске студије – Међународни центар за православне студије, Ниш 2023, 669–685; DOI https://doi.org/10.18485/ccs_cs.2023.20.20.44; УДК 811.133.1'373.47:811.163.41'373.47 271.2-1; ISSN 1820-2446 = Crkvene studije; COBISS.SR-ID 115723532.	
1	<i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> Рад се бави лексичко-семантичком анализом религијских термина из дела <i>Личност и природа</i> француског православног теолога Жан-Клода Ларшеа (Jean-Claude Larchet, <i>Personne et nature</i> , 2011). Будући да француски религијски дискурс потиче од грчког и латинског језика, а српски православни дискурс од грчког и црквенословенског језика, превођење религијских термина може бити изазовно. Стога је циљ рада испитивање верске терминологије кроз семантичке односе моносемије, синонимије и полисемије између француских оригиналних јединица и српских преводних еквивалената. Теоријски оквир рада чине теоријско-лингвистичка разматрања Ксеније Кончареве и Жан-Пјера ван Нопена (Jean-Pierre van Noppen), а лексичко-семантичка анализа следи принципе Михаила Поповића. Полазећи од функционалне еквиваленције, уочава се извесно непклапање термина, условљено етимолошким разликама и денотирањем сакралног феномена конвенционалним језиком.	M23
	Stanković, Selena, Gorgiev, Anastasija, <i>Sur l'emploi du pronom « on » dans « Thérapeutique des maladies mentales » de Jean-Claude Larchet</i>, Црквене студије, Година XIX, Број 19 (2022), Уредник: др Драгиша Бојовић, Центар за црквене студије – Универзитет у Нишу, Центар за византијско-словенске студије – Међународни центар за православне студије, Ниш 2022, 609–626; DOI https://doi.org/10.18485/ccs_cs.2022.19.19.39; УДК 271.2-585 271.2-42 811.133.1'367.626.1; ISSN 1820-2446 = Crkvene studije; COBISS.SR-ID 115723532.	
2	<i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> У раду се разматра употреба француске заменице <i>on</i> у књизи <i>Лечење душевних болести</i> француског православног теолога Жан-Клода Ларшеа (Jean-Claude Larchet, <i>Thérapeutique des maladies mentales</i> , 2007). Имајући у виду специфичан двоструки карактер овог заменичког облика да је истовремено и лична и неодређена заменица, анализирају се пре свега његове семантичке вредности, а испитује се такође и његов експресивни садржај у случајевима када је употребљен са значењем неке друге личне заменице. Применом дескриптивног поступка и семантичке анализе, комбиноване повремено са морфосинтаксичким приступом, истраживање се спроводи на материјалу који чини близу готово сто педесет ексцерпираних примера. Са теоријског аспекта, креће се од одређења и тумачења која доноси референтна лингвистичка литература у вези са семантичким потенцијалом и морфосинтаксичким функционисањем француске заменице <i>on</i> .	M23
3	Горгиев Стојановић, Анастасија, Стојановић, Михаило, <i>Потрага за хуманизмом: истраживање идентитета и припадности у списима Амина Малуфа</i>, Philologia Mediana, Година XVI, Број 16 (2024), Главни уредник: др Горан М. Максимовић, Универзитет у Нишу, Филозофски факултет, Ниш 2024, 1087–1099; DOI https://doi.org/10.46630/phm.16.2024.79; УДК 821.133.1.09-4 Малуф А.; ISSN 2620-2794 = Philologia Mediana (Online); COBISS.SR-ID 171242508.	M51
	<i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i>	

У раду се истражује концепт хуманизма у делима *Убилачки идентитети* (*Les identités meurtrières*, 1998) и *Поремећеност света* (*Le Dérèglement du monde*, 2009) аутора Амина Малуфа (Amin Maalouf). У истраживању се ослањамо на теорију процесног идентитета који је поставила Глинис Брејквел (Glynis Breakwell), као и на теорију о културном идентитету Стјуарта Хола (Stuart Hall) како бисмо пружили свеобухватно разумевање формирања идентитета као одговора на друштвене и политичке промене. Полазећи од историјског развоја хуманизма и принципа универзалности Ханса Јонаса, рад настоји да одговори на питање на који начин идентитети могу бити мање „убилачки“ и да ли хуманистичка перспектива може да искорени овакав начин увреженог мишљења. Циљ овог рада јесте да се кроз објашњење појмова идентитета, припадности и хуманизма покаже потенцијал хуманистичког приступа и да се прихвати аутентично и отворено разумевање себе и Другог.

Горгиев, Анастасија, Концепт свете љубави у Хептамерону Маргерите Наварске и Ромеу и Јулији Вилијема Шекспира, Годишњак Педагошког факултета у Врању, књига XI, 2/2020, Главни и одговорни уредник: др Ивана Тасић-Митић, Педагошки факултет у Врању, Универзитет у Нишу, Врање 2020, 27–43; УДК: 821.111.09-97''16''; ISSN 2466-3905 = Годишњак Педагошког факултета у Врању; COBISS.SR-ID 221686284.
Кључне речи: Хептамерон, Ромео и Јулија, света љубав, ренесанса, Бог.

Кратак опис садржине (до 100 речи)

4

У раду испитујемо начин на који је присутан мотив свете љубави у делу *Хептамерон* (*Héptameron*, 1558) Маргерите Наварске (Marguerite de Navarre) и делу *Ромео и Јулија* (*Romeo and Juliet*, 1597) Вилијема Шекспира (William Shakespeare). Анализу спроводимо тако што ћемо кроз упоредно ишчитавање ова два дела покушати да уочимо све оне мотиве који се директно или индиректно везују за појам *свете љубави*. Како су ова два дела по структури другачија (*Хептамерон* чине новеле, док је са друге стране *Ромео и Јулија* љубавна трагедија у виду драме), тако се и само представљање *свете љубави* другачије интерпретира. Међутим, закључак до кога долазимо јесте да се у оба дела *света љубав* испољава кроз однос мушкарца и жене и нарочито Бога који сједињава њихову љубав.

M52

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

образложење

Кандидаткиња Анастасија Горгиев Стојановић објавила је један самостални и један коауторски рад који се баве лексичко-семантичким, морфосинтаксичким и традуктолошким аспектима религијског дискурса Жан-Клода Ларшеа и његовог преношења на српски језик, односно управо проблематиком коју кандидаткиња истражује у оквиру своје докторске дисертације. У самосталном раду *О преношењу неких религијских термина са француског на српски језик у делу „Личност и природа“ Жан-Клода Ларшеа: лексичко-семантичка анализа* кандидаткиња спроводи лексичко-семантичку анализу религијских термина из Ларшеовог дела које чини део корпусног материјала докторске дисертације. Коауторски рад *Sur l'emploi du pronom « on » dans « Thérapeutique des maladies mentales » de Jean-Claude Larchet* посвећен је употреби и семантичким вредностима заменице *on* у Ларшеовом делу *Лечење душевних болести*.

Поред наведених радова, кандидаткиња је објавила и два рада која су публикована у часописима Универзитета у Нишу – *Philologia Mediana* и *Годишњак Педагошког факултета у Врању*.

С обзиром на све поменуте чињенице и имајући у виду то да према члану 20. из одељка V *Поступак оцене урађене докторске дисертације у оквиру Правилника о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације* („Гласник Универзитета у Нишу” број 4/18, 5/18, 3/20, 2/21 и 3/23) за поље друштвено-хуманистичких наука, који прописује да студент треба да има најмање један рад који је повезан са садржајем докторске дисертације и у којем је он први аутор, као и рад који је публикован у часопису Универзитета у Нишу а у којем је он првопотписани аутор, Комисија закључује да кандидаткиња Анастасија Горгиев Стојановић испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација *Религијски дискурс Жан-Клода Ларшеа и његово преношење на српски језик: лексичко-семантички и морфосинтаксички ниво* садржи пет поглавља која се логично надовезују једно на друго и на тај начин граде кохерентну текстуалну целину.

У првом поглављу под насловом *Увод* кандидаткиња дефинише предмет и циљ научног истраживања, представља примењене научне методе и очекиване резултате, а затим даје исцрпан преглед претходних истраживања у области француског и српског религијског дискурса, узимајући у обзир постигнуте резултате. Увидом у досадашњу литературу кандидаткиња утврђује да је језички аспект Ларшеовог обимног и на многе језике превођеног опуса до сада недовољно истражен, чиме се додатно поткрепљује оправданост избора теме.

Друго поглавље, *Религијски дискурс*, доноси појмовне основе анализе религијског дискурса, разматра основне проблеме његовог одређења и смешта истраживање у оквиру теолингвистике, релативно младе, али све утемељеније научне дисциплине. Њен савремени научни и појмовно-терминолошки апарат коришћен је и примењен у овој дисертацији. Посебна пажња посвећена је настанку и развоју православног терминолошког корпуса у француском језику, конституисаног тек у 20. веку, што чини важну подлогу за разумевање анализиране грађе.

Треће поглавље насловљено *Анализа грађе на лексичко-семантичком нивоу*, сасвим очекивано најобимније, представља централни део дисертације. Након општег прегледа религијских термина екскерпираних из десет Ларшеових дела преведених на српски језик (352 термина), кандидаткиња детаљно анализира семантичке односе моносемije, полисемije и синонимije који се успостављају између француских оригиналних лексичких јединица и њихових српских преводних еквивалената. Полисемичне термине разврстава на интерне и екстерне, синонимске парове на апсолутне и парцијалне, уз издвајање граничних случајева, а испитује и порекло термина, њихову припадност одређеним лексичко-семантичким пољима, као и разлике у употреби између православног и римокатоличког контекста њихове употребе. Свака аналитичка целина праћена је прегледним закључком.

Четврто поглавље, *Анализа грађе на морфосинтаксичком нивоу*, обухвата 307 јединица екскерпираних из оригиналног, француског дела корпуса. Кандидаткиња најпре описује граматичке категорије религијских термина (именице, описне придеве, глаголе и прилоге) и утврђује најзаступљеније термине у религијском дискурсу, потом анализира синтаксичке функције термина, као и структуру и синтаксичке функције синтагми, да би на крају размотрила морфолошку структуру религијске лексике кроз изведенице, просте речи и сложенице.

Пето поглавље насловљено *Закључак* обједињује и синтетише закључке свих претходних поглавља, указује на доприносе дисертације у областима теолингвистике, лексикографије, традуктологије и дидактике, савесно разматра домете спроведеног истраживања и оцртава правце даљих проучавања које ова дисертација отвара.

Према пропозицијама за обликовање докторске дисертације на Универзитету у Нишу, након закључног поглавља следи одељак *Литература*, који садржи свеобухватан и садржајан списак извора и цитиране научне литературе, а на самом крају рада налази се одељак са подацима о кандидаткињи (*Биографија аутора*).

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Докторска дисертација Анастасије Горгиев Стојановић у потпуности одговара предмету, циљевима и методолошком оквиру постављеним у пријави докторске дисертације. Главни циљ дефинисан у пријави дисертације – увид у религијски дискурс Жан-Клода Ларшеа кроз анализу језичких елемената најпре на лексичко-семантичком, а затим и на морфосинтаксичком нивоу – доследно је и у потпуности остварен. На репрезентативном корпусу од 352 термина из српског преводног дела грађе и 307 морфосинтаксичких јединица из оригиналног француског дела грађе кандидаткиња је одговорила на сва истраживачка питања постављена у пријави: утврдила је доминацију моносемичних термина и терминолошку стабилност Ларшеовог дискурса, одредила порекло религијских термина, описала контексте употребе полисемичних и синонимних јединица у православном и римокатоличком дискурсу

и утврдила степен еквиваленције између француских термина и њихових српских преводних облика. Морфосинтаксичка анализа потврдила је номинални карактер Ларшеовог религијског језика и употпунила слику његовог дискурса, чиме је остварен и други план, а тиме и циљ истраживања најављен у пријави. Потврђена је и полазна хипотеза да ће у Ларшеовом дискурсу превладати моносемични термини, као и претпоставка о специфичном споју западног језичког наслеђа и источне, патристичке духовности у ауторовом изразу.

У складу са свим наведеним, Комисија закључује да су циљеви научног истраживања, постављени у пријави докторске дисертације, у потпуности остварени.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Докторска дисертација Анастасије Горгиев Стојановић представља прву систематичну језичку студију религијског дискурса Жан-Клода Ларшеа, једног од најзначајнијих и најпревођенијих савремених православних теолога, спроведену на грађи ексерпираној из десет Ларшеових дела у оригиналу и у преводу на српски језик. Будући да су контрастивна истраживања религијског дискурса на релацији француски језик – српски језик до сада била малобројна, Комисија констатује да дисертација попуњава уочљиву празнину у домаћој и иностраној научној литератури.

Комисија закључује да резултати истраживања доносе вишеструк научни допринос:

а) у области теолингвистике, дисциплине која се у српској академској средини још увек профилише, дисертација пружа прецизну студију конкретног религијског термилошког система;

б) у области лексикографије, систематичан попис термина, анализа њиховог порекла и утврђени преводни еквиваленти представљају драгоцену грађу за израду француско-српског православног речника, каквог у овом тренутку још увек нема;

в) у области традуктологије, докторска дисертација Анастасије Горгиев Стојановић осветљава специфичне изазове превођења религијског текста између двеју традиција различитог историјско-културолошког развоја.

Закључци које кандидаткиња изводи могу наћи драгоцену примену у настави француског језика за студенте теологије и романистике, као и у преводилачкој пракси, а осим тога, могу бити корисни и у будућим теолингвистичким, лексикографским и контрастивним истраживањима француског и српског језика.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

У својој докторској дисертацији, кандидаткиња Анастасија Горгиев Стојановић користи релевантну и свеобухватну домаћу и страну литературу, прилагођену анализи датих језичких феномена. Кандидаткиња је самостално ексерпирала, класификовала и детаљно анализирала богат корпус религијских термина из десет дела Жан-Клода Ларшеа, успешно разматрајући постављену проблематику из више углова – лексичко-семантичког, традуктолошког и морфосинтаксичког – понудивши резултате који представљају значајан научни допринос француско-српским контрастивним истраживањима.

Комисија констатује да је изузетно сложена и свеобухватна анализа постављеног проблема у научном раду спроведена на самосталан и оригиналан начин.

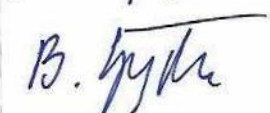
ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

На основу детаљног увида у докторску дисертацију под насловом *Религијски дискурс Жан-Клода Ларшеа и његово преношење на српски језик: лексичко-семантички и морфосинтаксички ниво* студенткиње Докторских академских студија Филологија Анастасије Горгиев Стојановић, Комисија једногласно даје позитивну оцену на предату докторску дисертацију и предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу и Научно-стручном већу за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу да усвоје Извештај о оцени докторске дисертације и да кандидаткињи одобре јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању Комисије 818-01-8/26-17

Датум именовања Комисије 16. јул 2026. године

Р. бр.	Име и презиме, звање	Потпис
1.	Др Наташа Вуловић Емонте, научни саветник Лексикологија с лексикографијом и фразеологија (Научна област) Институт за српски језик САНУ (Установа у којој је запослен) председник	
2.	Др Селена Станковић, редовни професор Француски језик (Научна област) Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен) ментор	
3.	Др Иван Јовановић, редовни професор Француски језик (Научна област) Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен) члан	
4.	Др Наташа Димитријевић, доцент Француски језик (Научна област) Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен) члан	
5.	Др Владимир Ђурић, доцент Француска књижевност и култура (Научна област) Филозофски факултет Универзитета у Нишу (Установа у којој је запослен) члан	

Датум и место:

24. август 2026. год., Београд – Ниш